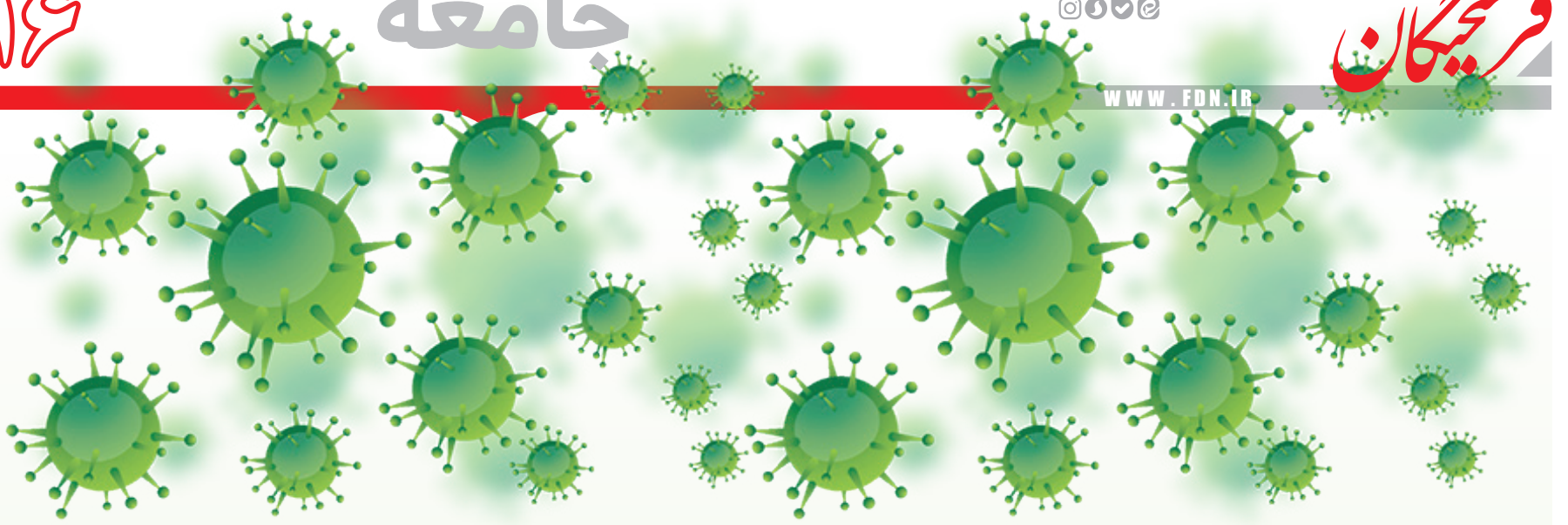

حامعه

چهارشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۹ شماره ۳۰۳۲

خطر بروز بحران در صورت تشدید نشدن پروتکل ها در شهرهای بزرگ زیاد است

بازگشت کرونا به نصف ایران

ابوالقاسم رحمانی
دبیرگر حوزه جامعه

من هم جواب خاصی نداشتم، به هر حال برای من مساله عادی بود؛ اینکه بگویند مسافرکش ها و تاکسی ها صندلی عقب را با دوسمافر پر کنند اما تقریبا هیچ کدام به عمل نکنند، اینکه مردم باید در محافل عمومی ماسک بزنند... اما کسی رعایت نکند، چون بالاخره من در تمام مدتی که در خانه مانده بودم به حسب کار و برخی ضروریات مجبور به حضور در خیابان ها بودم. حساسی تعجب کرده بود و می گفت مثل اینکه فقط او و خانواده اش مسائل بهداشتی و قرنطینه خانگی و شعار در خانه ماندن را جدی گرفته اند! راستش را بخواهید من هم تعجب کرده بودم که چطور این همه روز را در خانه مانده بود، با این همه من از دولت بین رفع احتیاجات اقتصادی و معیشتی مردم و شعار در خانه بمانیم خبر داشتم؛ مساله ای که برای آدم های مثل او که

دست شان به دهان شان می رسد و خیلی نگرانی بابت درآمد و اینجور مسائل ندارند، تعریف نشده است. اما با این همه تا حد زیادی درست می گفت، من هم می بینم اتوبوس هایی را که هیچ ضربه دری روی صندلی های آنها بیش از دو ایستگاه دوام نمی آورد و بلافاصله با اندکی شلوع شدن نشیمنگاه مسافران شده و فاصله فیزیکی و... به فراموشی سپرده می شوند. کاری هم نمی شود کرد، بالاخره خیلی ها در همین شرایط مجبورند بین آسیب دیدن از وضعیت شدید اقتصادی و سرشاخ شدن با کرونا یکی را انتخاب کنند و طبیعی است که دومی را انتخاب کنند. این وضعیت و آغاز به کار مجدد فعالیت های مختلف اقتصادی باعث شدن نگرانی ها از شیوع دوباره کرونا خصوصا در کلانشهرها افزایش پیدا کند؛ نگرانی هایی به قیمت پنبه شدن هرچه کادر درمان

دستکش و مردمی که رعایت کردند و... رسته اند؛ تمام مجاهدت هایی که برای تاریخ ماندگار خواهد شد، خصوصا در شرایطی که هم از لحاظ سخت افزاری و تخت های بیمارستانی وضعیت مطلوبی را نداشته ایم و نداریم و هم از لحاظ ظاهری و الملی تحریم های بی سابقه ای را تجربه می کنیم. نکته دیگری هم که در این بین مغفول مانده و لایه لای صحبت های تلفنی می توانستیم آن را بفهمیم، واقعیتی است که وجود دارد و تصویری است که نشان داده و تبیین می شود؛ موضوعی که خیلی با واقعیت منطبق نیست و نگرانی ها را بازم هم بیش از قبل افزایش می دهد؛ تعدادی از استان های کشور علی رغم تمام روند عادی سازی که دولت در پیش گرفته دوباره به شب صعودی ابتلا بازگشته اند و از سفید، به زرد و قرمز شدن وضعیت شان میل می کنند.

دیروز با من تماس گرفت، بعد از حدود دو ماه و نیم در خانه ماندن، از خانه خارج شده و تصویری را که دیده بود، باور نمی کرد. البته حق داشت، دوست قدیمی من به قول خودش برای رعایت مسئولیت اجتماعی از اوایل اسفند تا همین دیروز در خانه بود و بعد از حدود دو ماه و نیم از خانه خارج شده بود و چیزی که می دید برایش عجیب بود؛ خیابان های شلوغ، مردمی که تقریبا حداقل مسائل بهداشتی را هم رعایت نمی کردند. پشت تلفن می گفت پس این چیزهایی که تلویزیون پخش می کند در ایران نیست؟!

درحاشیه

ترخیص سر بازار دوره پزشکی و پیراپزشکی دوره احتیاط

غلامرضا رحیمی پور، رئیس اداره سرمایه انسانی سر بازار ستاد کل نیروهای مسلح اظهار کرد: با شیوع ویروس کرونا و ایجاد شرایط بحرانی و نیاز جامعه به تخصص سر بازار رشته های گروه پزشکی و پیراپزشکی، جمعی از آنان پس از اتمام دوره ضرورت خدمت وظیفه عمومی برای کمک به کادر درمان در سراسر کشور همچنان تحت عنوان دوره احتیاط خدمت سربازی در مراکز بهداشتی مشغول خدمت و جانشناسی به هم نوعان خود بوده اند که با کنترل ویروس کرونا در سطح نیروهای مسلح، دوره احتیاط این دسته از سربازان در تاریخ ۲۰ اردیبهشت ماه به اتمام رسیده است. کلیه کارکنان وظیفه که دوره احتیاط خدمت سربازی را سپری می کنند باید تا تاریخ ۲۰ اردیبهشت ماه سال جاری ترخیص شوند و نیازی نیست که مدت سه ماه دوره احتیاط را در رده های نیروهای مسلح به طور کامل سپری کنند و در تاریخ مذکور از خدمت ترخیص می شوند. حقوق و مزایای این دسته از سربازان در دوره احتیاط معادل حقوق کادر پیاور و براساس درجه از میانگین ۲۵ تا ۴۵ میلیون ریال در نظر گرفته شده است و به حساب آنان واریز می شود. »

تداوم بارش ها در کشور تا ۴ روز آینده

صادق قاضی پور، مدیرکل پیش بینی و هشدار سریع سازمان هواشناسی اظهار کرد: «براساس تحلیل آخرین نقشه های پیش یابی هواشناسی ۱۶ اردیبهشت ماه فعالیت سامانه بارشی در شمال غرب کشور سبب رگبار باران همراه با رعدوبرق و وزش باد شدید می شود و بارش ها به تدریج در استان های واقع در غرب و جنوب غرب کشور نیز آغاز خواهد شد. ۱۷ اردیبهشت ماه با تداوم فعالیت این سامانه علاوه بر مناطق ذکر شده در دامنه های البرز مرکزی واقع در استان های قزوین، البرز و تهران رگبار باران همراه با رعدوبرق و وزش باد شدید پیش بینی می شود، همچنین در ساعات بعد از ظهر بارش پرکننده در بخش هایی از شمال اصفهان، گلستان و ارتفاعات سمنان انتظار می رود. روز شنبه (۲۰ اردیبهشت ماه) با گذر موج بارشی از نوار شمالی کشور بارش به تدریج در شمال غرب آغاز می شود و طی اواسط روز به دامنه های البرز مرکزی واقع در استان های قزوین، البرز و تهران می رسد، همچنین با شمالی شدن جریانات، بارش در نیمه غربی سواحل دریای خزر آغاز می شود و کاهش نسبی دما در این مناطق را به دنبال دارد. »

جمع آوری هفته ای ۵۰۰ معنات متجاهر

عیسی فرهادی، فرماندار تهران در تشریح روند جمع آوری معناتان متجاهر در شهر تهران گفت: « طرح جمع آوری معناتان متجاهر از ابتدای این هفته آغاز شده و هر هفته ۵۰۰ نفر از سطح شهر جمع آوری می شود. این طرح تا پاکسازی کامل تهران ادامه خواهد داشت و جمع آوری معناتان متجاهر توسط نیروی انتظامی انجام شده و بهزیستی کار نگهداری را برعهده دارد؛ به تردید در اجرای این طرح تست کرونا تا معناتان متجاهر انجام خواهد شد و در اجرای طرح نیروهای دانشگاه های علوم پزشکی نیز حضور دارند. اگر تست کرونا می معناتان متجاهر جمع آوری شده در طرح مثبت باشد، در محلی جداگانه از مراکز ماده ۱۶ نگهداری خواهند شد. »

افزایش ۲۰ درصدی ویزیت پزشکان عمومی در بخش خصوصی

طاهر موهبتی، مدیرعامل سازمان بیمه سلامت گفت: «برابر مصوبه دولت محترم براساس مصوبه شورای عالی بیمه، میانگین تعرفه های سلامت در بخش دولتی، غیردولتی، خصوصی و خیریه ۱۵ درصد افزایش یافته است. این میزان افزایش در بخش ویزیت در بخش خصوصی برای پزشکان عمومی و متخصص ۲۰ درصد است و در بخش دولتی نیز شاهد ۱۷ درصد افزایش در حوزه ویزیت هستیم. اتفاق خوبی که در این مصوبه داریم، نزدیک شدن جزء حرفه ای در تعرفه های بخش خصوصی و دولتی است. در سیاست های کلی سلامت که ابلاغ شد، تأکید بر این نکته بود که جزء حرفه ای در هر دو بخش دولتی و خصوصی باید به یکدیگر نزدیک باشند، امسال تعرفه این جزء در بخش دولتی با ۱۷ درصد افزایش و در بخش خصوصی با پنج درصد افزایش روبه روبرو شده است. این اولین باری است که ضریب ریالی جزء حرفه ای در بخش خصوصی با خصوصی یکسان شده است. سرانه بیمه درمانی ما ۵۵ هزار و ۷۰۰ تومان در ماه است که این رقم در یک سال معادل ۶۶۸ هزار و ۴۰۰ تومان خواهد بود. از مردم می خواهیم حتما برای بیمه شدن اقدام کنند، از زمانی که دیگر روی تخت بیمارستان کسی را بیمه نمی کنیم، موارد متعددی داریم که شاید تا ۲۰ میلیون تومان هزینه آنها شده است؛ درحالی که اگر شخص بیمه بود، این هزینه بسیار پایین تر قابل انجام بود. رشد تعرفه های بخش خصوصی نیز نسبت به سال گذشته به طور میانگین ۱۶ درصد و به ترتیب ویزیت سربازی پزشکان عمومی و متخصص ۲۰ درصد، ویزیت روانپزشکان ۲۴ درصد و ویزیت متخصصان اطفال ۲۸ درصد افزایش یافته است.»

احداث ۱۴ هزار کلاس درس در سال جاری

مهرداد خراشی مهر، رئیس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با بیان اینکه ۲۲ هزار کلاس معادل چهار درصد از کلاس های درس کشور دارای بخاری نفتی و سایر کلاس ها استاندارد است، اظهار کرد: «در سال جاری سامانه گرمایشی ۱۰۰ هزار کلاس درس استانداردسازی می شود؛ ۶۳ هزار بخاری گازی استاندارد نیز در مدارس استفاده می شود، اما به علت ممنوع شدن استفاده از سامانه گرمایشی دارای شعله مستقیم در کلاس، این موارد نیز جمع آوری می شود. تابان امداد ۱۴ هزار کلاس درس تکمیل و تحویل می شود و در حال حاضر ۲۶ هزار کلاس دولتی و ۱۴ هزار کلاس مشارکتی طرح های ملی فعال هستند؛ طرحی که از منابع ملی به صورت هفتاد هفتاد باشد، نخواهیم داشت. از سال ۹۶ تا ۹۸ به ترتیب هفت هزار، ۱۰ هزار و ۱۴ هزار کلاس درس ساخته شد و در سال ۹۹ نیز تعداد ۱۴ هزار کلاس در حال ساخت است و بخش هایی مانند مدارس بزرگ با حیاط های بزرگ، مجتمع و امکاناتی نظیر سالن ورزشی و مساجد جزء تعداد کلاس ها به حساب نمی آید.»

موفقیت شکننده ایران در مبارزه با کرونا

همان طور که قبلا هم گفته بودیم و گزارش های متعددی در ارتباط با آن نوشتیم و منتشر کردیم، کشورهای مختلف دنیا راهکارهای گوناگونی را برای مواجهه با شیوع این ویروس اتخاذ کردند؛ از تعطیلی های طولانی مدت تا ایجاد محدودیت های شدید در حوزه های مختلف که البته وجهه شبه همه آنها جلوگیری از ایجاد هرگونه تجمع بود. این سیاست تقریبا تا جایی در همه کشورهای دنیا دنبال شد و خروجی های نسبتا مطلوبی هم داشت. حداقل در ایران که چنین بوده است. اما از جایی به بعد مصائب و مشکلات اقتصادی باعث شد سیاستمداران و مسئولان مختلف در کشورهای گوناگون دنیا مجبور به انتخاب بین ادامه روند اجرای محدودیت ها و ضربه مهلک به اقتصاد و برداشتن تدریجی محدودیت های بازگشت به زندگی عادی شوند؛ انتخابی که به خاطر اثر مستقیم بر جان و سلامتی مردم شاید سخت ترین چالش دولت ها و ملت های مختلف بود. با این همه اجتناب ناپذیر بود و کشورهای همگی به این سمت رفتند تا برای جلوگیری از آسیب های بعدی کرونا تا حدی از محدودیت های موجود بکاهد و برخی کسب و کارها فعالیت های خود را از سر بگیرند. روند نزولی و شرایط کنترلی شیوع کرونا خصوصا در بعضی نقاط در همین ایران خودمان باعث شد مدل های متفاوتی اتخاذ و اجرا شود.

مشاغل و فعالیت ها دست بندی شدند و رفته رفته محدودیت ها با حفظ پروتکل های بهداشتی و حد نازلی از نظارت ها برداشته شد تا مردم کم کم به روال زندگی عادی بازگردند. اما خب باید گفت تعریف از زندگی عادی پیش و پس از شیوع کرونا کاملا متفاوت است. با این همه کسب و کارها فعالیت شان را به صورت مرحله ای (اگر از بی قانونی های فراوانی که صورت گرفت، چشم پوشی کنیم) آغاز کردند. خیابان ها شلوغ شد، مراکز خرید هم همین طور، اتوبوس و مترو و محل و نقل عمومی به روزهای شلوغ قبلی خود بازگشت و حالا که نزدیک به سه ماه از شیوع کرونا در کشور می گذرد، تقریبا خیلی از محافل و مشاغل روال قبلی خود را باز یافته اند. این مساله اما به جای آنکه نشان از امیدواری داشته باشد نگرانی ها را تشدید کرده است. این نگرانی ها وقتی بیشتر می شود که یک چشم به روند عادی سازی و اظهارات مسئولان دولتی بیندازیم و با آرامش و طمانینه آنها با مساله مواجه شویم و یک چشم هم به واقعیت موجود آمارهای اعلامی از سوی وزارت بهداشت داشته باشیم. به هر حال همان طور که از اطلاعات و آمار و ارقام اعلامی از مواجهه ایران با دریافت می شود ایران جزء کشورهای نسبتا موفق در مواجهه با شیوع کرونا بوده است و تاوست تا حد قابل قبولی خصوصا در برخی استان ها روند شیوع را به مرحله کنترل برساند. برای مثال مرکز نوآوری در داده پردازای دانشگاه سنگاپور با طراحی مدلی بر پایه آمار رسمی افراد مشکوک به ابتلا به ویروس کرونا، تعداد مبتلایان به بیماری کووید-۱۹ و شمار بهبود یافتگان این بیماری، تلاش کرده با لحاظ پیش فرض های ناشی از تجربه تاریخی بیماری های همه گیر و با اتکا به ابزار رگرسیون، چرخه زندگی این ویروس را پیش بینی کند. این مدل وضعیت شیوع ویروس کرونا در ۸۶ کشور جهان از جمله ایران را مورد بررسی قرار داده و برآورد کرده در ۱۵ کشور جهان از جمله چین، کره جنوبی، استرالیا، اتریش، لبنان، اردن و سوئیس تا ۲۸ آوریل (۹ اردیبهشت)، ۹۷ درصد چرخه شیوع ویروس کرونا سپری شده است. پیش بینی این مدل نشان می دهد چرخه فراگیری ویروس کرونا در ایران به عنوان چهل و چهارمین کشور، تا ۱۷ مه (۲۸ اردیبهشت) به سطح ۹۷ درصد خواهد رسید و اتمام دوره شیوع آن تا ۲۸ سپتامبر (۷ مهر) طول خواهد کشید. اما با وجود این و با توجه به تمام این بارقه های امید، سهل انگاری ها و ساهده پاری های بروز یافته در سطح جامعه چنین پروسه ای را بسیار شکننده و در معرض خطر نشان می دهد. برای بیشتر و بهتر نمایان شدن این مساله نگاهی به آمار اعلام شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین اظهارات برخی مسئولان می اندازیم.

روند صعودی ابتلا به کرونا در ۱۵ استان

«الناس علی دین ملوکهم» (مردم به دین حاکمان شان زندگی می کنند) شاید اینجا و در ماجرای مبارزه و مواجهه با شیوع کرونا در ایران هم مصداقی و نمود داشته باشد. ساده انگاری ها و روند عادی سازی شرایط در دولت و اظهارات برخی مسئولان، بازگشایی برخی کسب و کارهای پرخطر و مسائلی از این دست مردم را هم از آن جدیت اولیه در خود مراقبتی و مواجهه با کرونا دور کرده و این زنگ خطر جدی را برای آینده و مبارزه با شیوع کرونا در کشور به صدا درآورده است. برای مثال، علی ربیعی، سخنگوی دولت با اشاره به آمار رعایت پروتکل های بهداشتی برای مقابله با کرونا خاطر نشان کرده است: «در یک ارزیابی، متوسط همکاری مردم در سطح کشور ۸۳ درصد بوده است. البته تهرانی ها نمره خوبی نمی گیرند، چراکه تنها ۶۲ درصد تهرانی ها با پروتکل های اعلامی همکاری کرده اند.» این آمار به خوبی نشان می دهد که حداقل در پایتخت کشور تعداد زیادی از شهروندان هنوز بعد از گذشت ماه ها از شیوع کرونا این بیماری را جدی نگرفته اند و اهمیتی برای عمل به پروتکل های بهداشتی ندارند. روندی که با این وضعیت حتما تشدید خواهد شد و ارقام بعدی پایین تر از همین ۶۲ درصد خواهد بود. مضاف بر این پیش تر این را هم متذکر شده بودیم که تهران وضعیت ویژه ای دارد و به خاطر وضعیت خاص، جمعیت بالا و وضعیت ارتباطی خاص در کشور نیازمند سناریوی ویژه است، مساله ای که مسئول ستاد مقابله با کرونا می تهران هم به آن اذعان کرد. این اما بخشی از اخبار نگران کننده از آینده مواجهه با کروناست. روز گذشته کمیته اپیدمیولوژی وزارت بهداشت گزارشی منتشر کرد که براساس آن برای ارزیابی روند گسترش بیماری کووید-۱۹ در استان های مختلف کشور از تحلیل روند تغییرات اتفاق افتاده برای موارد ابتلا و مرگ گزارش شده روزانه استفاده شده است. برای محاسبه روند تغییرات ابتلا و مرگ در پنج روز اخیر، ابتدا متوسط سه روزه تعداد گزارش ابتلا و مرگ هر روز با میانگین گرفتن از داده های همان روز، روز قبل و بعد محاسبه شد. سپس میزان افزایش هر روز نسبت به روز قبل محاسبه شد. در نهایت، تغییر روند ابتلا و مرگ آخر با میانگین گرفتن از اعداد به دست آمده برای روز های آخر محاسبه شد. برای تحلیل بهتر، شاخص های پنج روز آخر وارد آنالیز شد. طبق این گزارش، متأسفانه روند صعودی با شروع یک در ۱۵ استان (قم، لرستان، ایلام، گیلان، گلستان، خراسان رضوی، کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان، هرمزگان، کرمان، یزد، اصفهان، زنجان، چهارمحال و بختیاری و کرمانشاه) مشاهده می شود. تصور می شود استان کردستان به مرحله ثبات رسیده باشد. البته براساس همین گزارش روند ابتلا به صورت کلی در کشور نزولی است و ۹ استان (مرکزی، آذربایجان شرقی، تهران، البرز، مازندران، خراسان شمالی، فارس، همدان و سیستان و بلوچستان) هم روند نزولی را نشان می دهند. با علم به این موضوع که هر استان می تواند چندین بیک ابتلا را تجربه کند، اما به هر حال در برخی استان ها نظیر قم که طی روزهای گذشته روند نزولی بود، دوباره شاهد رشد تعداد مبتلایان بوده ایم و این مساله می تواند مشکل ساز باشد. علاوه بر این، روند صعودی ابتلا در این استان ها نشان می دهد برخلاف روند عادی سازی و نرمال نشان دادن وضعیت توسط برخی مسئولان، واقعیت خیلی منطبق با اعداها نیست و روند شیوع کرونا همچنان در نیمه از استان های کشور صعودی است.

شرایط متفاوت تهران در روزهای آینده؛ پایتخت نیازمند برنامه ویژه برای مواجهه با کرونا

بالا برویم و پایین بیاییم، وضعیت تهران با سایر استان های کشور متفاوت است. این ربطی به تمرکزگرایی و خون رنگین تر تهرانی ها و پایتخت نشین ها ندارد، این اتفاقا به تمام کشور و تمام استان ها ربط دارد. مرکزیت تهران، تجمیم تمام نهاد ها، سازمان ها و خدمات اصلی کشور در پایتخت، جمعیت میلیونی و دسترسی بالا و... به این استان باعث می شود سناریوهای متفاوت تر و ویژه تری را مطالبه کند، چون مدل شیوع و مقابله با ویروس در تهران متفاوت با سایر استان هاست. در همین راستا و در تأیید این نکته و تأکید بر آن روز گذشته علیرضا زالی، فرمانده عملیات مدیریت بیماری کرونا در کلانشهر تهران درخصوص میزان ارائه خدمت در استان تهران، افزود: «بالا ترین آمار، مراجعان، بستری در بخش عادی، بستری در بخش مراقبت ویژه و میزان ارائه خدمات در حوزه بهداشت و درمان متعلق به استان تهران بود که در این زمینه رکورد دست نیافتنی برای بخش بهداشت و درمان استان حاصل شد. آمار ابتلا به کووید-۱۹ در تهران به حالت کفهای نزدیک می شود، اما هنوز تعداد قابل توجهی بیمار در بخش های عادی و ویژه بستری هستند. همچنین تعداد مراجعان هم در بخش درمان و هم بهداشت، عدد قابل توجهی در روز را نشان می دهد و هنوز در تهران شرایط متفاوت تر از استان های دیگر است. تهران هنوز در تب و تاب اپیدمی است و ممکن است شرایط متفاوتی در روزهای آینده در استان حاکم شود.»